

ESAS NO : 1983/99

KARAR NO : 1984/266

K A R A R

Davaçı : K.H.

Sanık : Hasan Balca

O L A Y : 21-1-1981 günü; gece saat 1.45'de sıkıyönetim emirlerine

riayet etmeyen ve gerekli izin belgesini almadan oturmakta olduğu köyden benzini almak için Daday ilçe merkezine gelen sanığın, sokağa çıkma yasağını ihlal ettiği, aynı zamanda üzerinde 6136 sayılı yasa'ya göre taşınması ve bulundurulması yasak ve ruhsatsız kama bıçağı bulundurduğu, böylece sanığın sokağa çıkma yasağını ihlal suretiyle, sıkıyönetim emirlerine riayetsizlik ve 6136 sayılı yasa'ya aykırı davranış suçlarını işlediği ileri sürülerek eylemine uyum 1402 sayılı yasa'nın 16/1., 17. ve 6136 sayılı yasa'nın 15. maddesine göre cezalandırılması isteniyse Daday C. Savcılığı'na hakkında kamu davası açılmıştır.

Daday Asliye Ceza Mahkemesi: 21-5-1981 günlü oturumda, 1402 sayılı yasa'nın 13/b-2. maddesine göre, davaya sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılmasına gerek görülüp görülmediği yönünden dosyanın sıkıyönetim komutanlığına gönderilmesine karar vermiş, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 1-6-1981 günlü yazısı ile atılı suç; 1402 sayılı yasa'nın 13., 15. maddeleri kapsamında ise de; aynı yasa'nın 13/b-1-2. ve 15/3-4. maddeleri gereğince davaya, komutanlık nezdindeki askeri mahkemelerde bakılmasına lüzum görülmediğinden, dosya iade edilmiş ve yapılan yargılama sonunda; 30-7-1981 gününde, 1981/4-39 sayılı ile; sanığın müsnet suçlardan mahkumiyetine karar verilmiştir.

Kararın C. Savcılığınca teyisi üzerine Yargıtay 8. Ceza Dairesi; 8-4-1982 gününde, 1981/6997, 1982/1989 sayılı ile; 1402 sayılı yasa'nın 16. maddesine aykırı davranış suçunun, 1402 sayılı yasa'nın 13., 15. maddelerinde yer alan ve sıkıyönetim komutanına sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılmasına gerek görülüp görülmediği hususunda takdir yetkisi tanınan suçlardan farklı olarak sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılmasının sorunlu olduğu ve bu nedenle görev yönü düşünülmeden sıkıyönetim emirlerine aykırılık suçundan da davaya bakılarak yazılı şekilde hüküm kurulması, 1402 sayılı yasa'nın 16. maddesinde tayin edilen cezanın 17. madde ile artırmaya olanak bulunmadığının düşünülmemesi, temel para cezasının eksik hükmedilmesi, boşmaya gerektirecek hükmün bu sebeplerden dolayı bozulmasına karar vermiştir.

Bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda; Daday Asliye Ceza Mahkemesi, 8-7-1982 tarihinde, 1982/24-30 sayılı ile; davada mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 18-1-1983 günlü oturumda, sanığa atılı 1402 sayılı yasa'ya aykırılık suçundan tahkikat yapılabilmesi için dosyanın tefriki ile ayrı bir esasa kaydolunarak yürütülmesine karar vermiş, 6136 sayılı yasa'ya aykırılık suçundan dolayı da 1402 sayılı yasa'nın 13.ve 15.maddelerine göre, davada mahkemelerinin görevsiz olduğunu kararlaştırmıştır.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 6136 sayılı yasa'ya aykırı davranma suçuna hâsren, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 7-5-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi N.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; 12-9-1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Kastamonu ilü Daday ilçesinde sıkıyönetim ilânından sonra 21-1-1981 günü işlenmiştir.

Görevli yargı yerinin belirlenmesinde, 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesi gözönünde bulundurulmalıdır.

Anılan maddeye göre, sıkıyönetim ilânından sonra işlenen bir suçta, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılabilmesi için suçun, öncelikle sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunması gerekir.

Suya incelenen dosya içeriğine göre; suçun, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olduğu hususunda dosyada hiç bir kanıt bulunmamakta, bu yönü ile suç, güncel zarfıta olayı niteliği taşımaktan öte gitmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Daday Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının 6136 sayılı yasa'ya aykırı davranma suçuna ilişkin kısmının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

Du

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Daday Asliye Ceza Mahkemesi'nin 8-7-1982 günlü, 1982/24-30 sayılı görevsizlik kararınının 6136 sayılı yasa'ya aykırı davranma suçuna ilişkin kısmının kaldırılmasına, 7-5-1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakiş

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergün Argon

11/5
S.Y.